

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/314/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714201451
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714201451.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľa ZEPTER SLOVAKIA, spol. s r. o., so sídlom 821 08 Bratislava, Karadžičova 7610/16, IČO: 31323570, zastúpeného JUDr. Ing. Jánom Felšöcim, advokátom, Advokátska kancelária Felšöci & Partners, so sídlom 902 01 Pezinok, M. R. Štefánika 1, proti odporcovi A. R., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX F., P. XXXX, o zaplatenie 807,54 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 8C/76/2014-23 zo dňa 2. septembra 2014, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol a rozhodol, že odporcovi trovy konania nepriznáva. Rozhodol o návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti uhradiť mu žalovanú istinu s príslušenstvom na tom základe, že s odporcom dňa 01. 09. 2010 uzavrel kúpnu zmluvu č. 10110262, ktorej predmetom bol tovar. Odporca sa zaviazal zaplatiť kúpnu cenu vo výške 1.187,- € tak, že ju uhradí v jednej splátke do 30. 09. 2010. Navrhovateľ sa zaviazal dodať odporcovi tovar do 28 dní odo dňa pripísania poslednej splátky na účet. Odporca uhradil spolu v troch splátkach sumu 379,46 € a zostatok kúpnej ceny neuhradil riadne a včas. Odporca výzvou na zaplatenie pred podaním návrhu zo dňa 20. 11. 2013 bol vyzvaný navrhovateľom na zaplatenie dlhovanej sumy, na výzvu nereagoval.

Okresný súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že 01. 09. 2010 účastníci konania uzavreli kúpnu zmluvu, ktorou si odporca objednal tovar špecifikovaný v bodoch 23 a 24 za celkovú sumu po zľave 1.187,- €, ktorá mala byť poukázaná prevodom z účtu, pričom zo zmluvy nevyplýva či to malo byť v splátkach alebo jednorázovo, nakoľko nie je zaškrtnutá žiadna kolónka. Zmluva bola uzavretá na predtlačenom formulári, mimo prevádzky navrhovateľa, pričom okresný súd uviedol, že sa mu javí, že uvedená zmluva bola uzatvorená v rámci podomového predaja. Navrhovateľ vyzval odporcu výzvou zo dňa 11. 11. 2013 na zaplatenie sumy 807,54 €, spolu s výzvou mu zaslal aj prehľad splátok, ktoré zaplatil 21. 09. 2010, 12. 11. 2010 a 10. 01. 2011, všetky sú spolu v sume 379,46 €. Vec právne posúdil okresný súd podľa ustanovení § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 4 a podľa § 588 OZ, ako aj podľa ustanovení čl. 169 ods. 1 zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa § 5 ods. 1 písm. c), § 7 ods. 1 písm. d), § 8 ods. 1 - 3 zák. č. 108/2000 Z. z., ako aj podľa čl. 5 smernice Rady 85/577/EHS o ochrane spotrebiteľa pri zmluvách uzatváraných mimo prevádzkových priestorov. Dospel k právnomu záveru, že odporca je oprávnený odstúpiť do 7 pracovných dní od zmluvy od prevzatia upozornenia o možnosti odstúpenia od zmluvy a nie od dodania tovaru. Na základe tej skutočnosti, že v zmysle § 8 ods. 1 tohto zákona je odporca - spotrebiteľ oprávnený bez uvedenia dôvodu odstúpiť od zmluvy a odstúpením sa zmluva zrušuje od začiatku, navrhovateľ, nakoľko uvedený tovar ešte odporcovi nedodal, nie je oprávnený vymáhať od

neho pred dodaním tovaru zaplatenie takejto sumy, nakoľko odporca môže kedykoľvek od takejto zmluvy odstúpiť, a to do 7 pracovných dní odo dňa prevzatia uvedeného tovaru. Taktiež dospel k záveru, že ak dôjde k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá podlieha úprave zákona č. 108/2000 Z. z., nie je možné od spotrebiteľa vymáhať kúpnu cenu v prípade, ak mu tovar ešte nebol dodaný, a teda, má byť dodaný len v budúcnosti. Súd uviedol, že aj zo samotného správania sa odporcu by malo byť navrhovateľovi jasné, že tento zrejme už netrvá na uzatvorení a platnosti uvedenej kúpnej zmluvy z toho dôvodu, že sa s navrhovateľom od zaplataenia poslednej splátky, t. j. od 10. 01. 2011, viac ako 3 roky nekontaktoval a nemal ani záujem napriek výzvam navrhovateľa zaplatiť za tento tovar. Aj v prípade, ak by mu bol tovar odporcovi dodaný, od takejto zmluvy v zákonom stanovenej lehote odporca odstúpil a zmluva sa zrušila od začiatku.

O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., avšak odporcovi, hoci bol v konaní úspešný, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne nevznikli.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá O. s. p.) navrhovateľ. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p., ako aj z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. c), d) a f) O. s. p. Uviedol, že nesúhlasí so záverom okresného súdu, že odporca netrvá na platnosti uvedenej kúpnej zmluvy, nakoľko sa s navrhovateľom od zaplataenia poslednej splátky viac ako 3 roky nekontaktoval. Odporca sa zaviazal zaplatiť kúpnu cenu v celosti v lehote splatnosti do 30. 09. 2010 a synalagmaticky sa navrhovateľ zaviazal dodať odporcovi tovar v lehote 28 dní od zaplataenia kúpnej ceny pripísaním na účet navrhovateľa. Odporca uhradil len časť kúpnej ceny. Z listinných dôkazov predložených súdu vyplýva, že účastníci sa dohodli o výhrade vlastníckeho práva v súlade s ust. § 601 Občianskeho zákonníka, a toto dojednanie je platné a účinné. Závery prvostupňového súdu odrážajú nesprávne právne posúdenie skutkového stavu a merita veci a zjavne nejasnú aplikáciu zákonných ustanovení vzťahujúcich sa na predmet konania, ktoré súd navyše interpretoval svojvoľne. Zo strany prvostupňového súdu je neopodstatnené nahrádzanie prejavu vôle odporcu len na základe domnienok, uvažovania a pasívneho správania odporcu. Došlo k neakceptovateľnému prekročeniu právomoci zo strany súdu. Kúpna zmluva medzi účastníkmi bola uzavretá platne. V zmluve bolo dohodnuté, že kupujúci - spotrebiteľ, je oprávnený od tejto zmluvy odstúpiť v lehote 7 pracovných dní odo dňa prevzatia predmetu kúpy. Keďže k reálnemu odovzdaniu tovaru nedošlo vzhľadom na dojednanú výhradu vlastníctva, nedošlo ani len k základnému zákonnému predpokladu na odstúpenie od zmluvy. Právo na odstúpenie od zmluvy odporcovi ešte ani nevzniklo. Právo nemožno vykonať, pokiaľ nedošlo k jeho samotnému vzniku. Ustanovenie § 8 ods. 1 zákona č. 108/2000 Z. z. dáva spotrebiteľovi ako kupujúcemu právo výslovne písomne odstúpiť od zmluvy, a to do 7 pracovných dní od prevzatia tovaru. Aj v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ zo dňa 25. 10. 2011 o právach spotrebiteľov je presne špecifikovaný vznik práva pre spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy v prípade, ak dôjde k jej uzavretiu mimo prevádzkových priestorov predávajúceho - dodaním tovaru kupujúcemu, resp. osobe, ktorá je oprávnená prevziať tovar (čl. 9 Smernice). Uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy je potrebné vykonať akýmkoľvek jednoznačným vyhlásením kupujúceho vyjadrujúcim rozhodnutie odstúpiť od zmluvy. Rozsudok okresného súdu žiadal zmeniť a návrhu vyhovieť, pričom zároveň požiadal odvolací súd, aby vo výroku rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Odvolací súd postupujúc v zmysle ust. § 213 ods. 2 O. s. p. vyzval navrhovateľa, aby sa vyjadril k aplikácii ust. § 588 Občianskeho zákonníka, ktorý okresný súd síce v napadnutom rozsudku citoval, avšak nakoniec pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa toto ustanovenie neaplikoval, pričom podľa názoru odvolacieho súdu sa na vec vzťahuje toto ustanovenie a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

Navrhovateľ k použitiu vyššie citovaného ustanovenia uviedol, že odôvodnenie odvolacieho súdu tézou, že nemožno žalovaného zaviazat' na úhradu kúpnej ceny, nakoľko mu nebol zo strany žalobcu dodaný tovar, a teda, stále existuje jeho právo na odstúpenie od zmluvy aj bez uvedenia dôvodu, neobstojí v dôsledku toho, že kúpna zmluva má povahu synalagmatického záväzku, a teda, obaja účastníci zmluvy, žalovaný aj žalobca, majú vzájomné práva a povinnosti, čo znamená, že povinnosť jednej strany plniť je vždy viazaná na súčasné splnenie povinnosti druhej strany poskytnúť protiplnenie. Z citovaného ustanovenia možno vyvodiť, že je však na dohode zmluvných strán, v akom časovom okamihu budú jednotlivé povinnosti z kúpnej zmluvy plnené. Teda, zmluvné podmienky týkajúce sa kúpnej ceny tovaru a momentu dodania tovaru nie sú v rozpore s ust. § 588 OZ. Navyše, v ust. § 591 OZ sa ustanovuje : „Ak nie je dohodnuté inak, ani ak to nie je obvyklé, sú účastníci povinní plniť bez zbytočného odkladu.

Predávajúci je oprávnený odovzdať predmet kúpy odpísať, ak kupujúci nezaplatí cenu včas. Ak sa odosiela predmet kúpy na miesto plnenia alebo určenia, nie je kupujúci povinný zaplatiť cenu, dokiaľ nemal možnosť si predmet kúpy prezrieť“. Výklad daného ustanovenia OZ v tomto kontexte a jeho aplikovanie na meritum veci nie je namieste a nie je dôvodné.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. ako vo výroku vecne správny potvrdil.

V súdnej veci nebolo sporným, že vzťah medzi účastníkmi konania vzniknutý na základe kúpnej zmluvy č. 10110262 má povahu spotrebiteľskej zmluvy. Vzhľadom na uvedené okresný súd správne podriadil túto zmluvu kontrole neprijateľných zmluvných podmienok podľa ust. § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka, ako aj príslušných ustanovení zákona č. 108/2000 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji platného a účinného v čase uzavretia zmluvy. Okresný súd síce dospel k správne právnemu záveru, že ak dôjde k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá podlieha úprave zákona č. 108/2000 Z. z., nie je možné od spotrebiteľa vymáhať kúpnu cenu v prípade, ak mu tovar ešte nebol dodaný, a teda, má byť dodaný len v budúcnosti, avšak, nestotožňuje sa s jeho právnym záverom vysloveným v ďalšej časti tejto vety, v ktorej sa uvádza: „... pretože je tu potrebné primárne sa zamerať na právo spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy s tým, že aj zo samotného správania sa odporcu by malo byť navrhovateľovi jasné, že tento zrejme už netrvá na uzatvorení a platnosti uvedenej kúpnej zmluvy z toho dôvodu, že sa s navrhovateľom od zaplataenia poslednej splátky, t. j. od 10. 01. 2011, viac ako 3 roky nekontaktoval a nemal ani záujem napriek výzvam navrhovateľa zaplatiť za tento tovar“. Okresný súd takýmto spôsobom arbitrárne prejudikoval vôľu odporcu, ktorá z vykonaného dokazovania v konaní zo spisu nevyplýva. To, že odporca má právo odstúpiť od dojednanej kúpnej zmluvy tiež nebolo medzi účastníkmi konania rozporné, rozpor medzi nimi existoval len v otázke, či odporca neplnením zmluvných povinností podľa zmluvy skutočne od predmetnej kúpnej zmluvy aj odstúpil. Odvolací súd uvádza, že aj keď v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 108/2000 Z. z. je spotrebiteľ oprávnený odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu a odstúpením sa zmluva od začiatku zrušuje, táto skutočnosť ešte neznamená, že skutočne odporca od zmluvy aj odstúpil. Len z tej skutočnosti, že spotrebiteľ bezdôvodne prestane plniť svoje záväzky zo zmluvy a platiť riadne a včas dodávateľovi kúpnu cenu (ktorej časť dokonca aj v splátkach zaplatil) ešte neznamená, že spotrebiteľ od zmluvy odstúpil. Na tomto nemení nič ani tá skutočnosť, že odporca môže od takejto zmluvy odstúpiť do 7 pracovných dní odo dňa prevzatia uvedeného tovaru.

Napriek uvedeným záverom považuje odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku za vecne správny vzhľadom na tieto skutočnosti :

Účastníci uzavreli kúpnu zmluvu č. 10110262 dňa 01. 09. 2010 podľa ust. § 588 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcu odovzdať a kupujúcu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu. Okrem toho, že kúpna zmluva je neplatná z toho dôvodu, že v zmluve sa účastníci nedohodli o spôsobe uhradenia kúpnej ceny, teda, či sa kúpna cena zaplatí v splátkach alebo jednorazovo (kolónka pri týchto údajoch v zmluve je aj v jednom, aj v druhom prípade nevyplnená), v ďalšom texte zmluvy sa uvádza, že termín dodania tovaru je do 28 dní po pripísaní poslednej splátky na účet predávajúceho. Na tento nedostatok (neprijateľnú zmluvnú podmienku) poukázal aj prvostupňový súd a v tomto rozsahu sa s ním odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Aj keby bola ale kúpna zmluva platná, podľa ust. § 588 OZ z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcu odovzdať a kupujúcu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu, z čoho vyplýva povinnosť predávajúceho predmet kúpy kupujúcu odovzdať a až potom vzniká kupujúcu povinnosť zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu. Ustanovenie § 588 OZ je kogentným ustanovením. Na povinnosť predávajúceho predmet kúpy najskôr kupujúcu odovzdať, nemá vplyv ani dojednanie o výhrade vlastníckeho práva podľa § 601 OZ, na ktoré sa odvolával navrhovateľ v odvolaní, nakoľko podľa tohto ustanovenia, ak má vlastníctvo k predanej huteľnej veci prejsť na kupujúceho až po zaplataení ceny, musí sa táto výhrada dohodnúť písomne. Ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, prechádza nebezpečenstvo náhodnej skazy a náhodného zhoršenia na kupujúceho odovzdaním veci. Z ust. § 601 OZ, teda, vyplýva len tá skutočnosť, že vlastníctvo k predanej veci prejde na kupujúceho, ak sa na tom účastníci zmluvy dohodli, až po zaplataení ceny. Pre posúdenie tej skutočnosti, kedy vznikne kupujúcu

povinnosť zaplatiť predávajúcemu dohodnutú cenu, je dohodnutie o výhrade vlastníctva irelevantné. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak navrhovateľ neodovzdal odporcovi predmet kúpy, nemôže v zmysle § 588 OZ žiadať zaplatenie jej ceny.

Pokiaľ navrhovateľ vo svojom vyjadrení na výzvu odvolacieho súdu poukazoval aj na ust. § 591 OZ, podľa tohto ustanovenia, ak nie je dohodnuté inak ani ak to nie je obvyklé, sú účastníci povinní plniť bez zbytočného odkladu. Predávajúci je oprávnený odovzdať predmet kúpy odoprieť, ak kupujúci nezaplatí cenu včas. Ak sa odosiela predmet kúpy na miesto plnenia alebo určenia, nie je kupujúci povinný zaplatiť cenu, dokiaľ nemá možnosť si predmet kúpy prezrieť. Odvolací súd uznáva možnosť dohodnúť si medzi účastníkmi kúpnej zmluvy povinnosť predmet kúpy odovzdať a povinnosť kupujúceho zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu inak (vyplýva to z vety: „Predávajúci je oprávnený odovzdať predmet kúpy odoprieť, ak kupujúci nezaplatí cenu včas“.), nie ale formulárovou zmluvou, na ktorej sa účastníci zmluvy nedohodli individuálne vzhľadom k tomu, že takéto dojednanie v spotrebiteľskej veci považuje odvolací súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktorá robí kúpnu zmluvu v tejto časti neplatnou (§ 53 ods. 5 OZ).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Výrok rozsudku okresného súdu o náhrade trov konania odvolací súd potvrdil ako výrok závislý od rozhodnutia vo veci samej (§ 206 ods. 2 O. s. p.).

Odporca bol v odvolacom konaní plne úspešný, a preto má právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p., v odvolacom konaní v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., právo na ich náhradu si ale neuplatnil a zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú. Vzhľadom na uvedené mu náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.